

ข้อสังเกต
การประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ครั้งที่ ๕๒/๒๕๕๙
วันจันทร์ที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๙

เรื่องพิจารณา

ระเบียบวาระที่ ๓.๑ รายงานของคณะกรรมการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ
เรื่อง การปฏิรูประบบการให้ความรู้พื้นฐานทางการเงินแก่ประชาชน

ข้อสังเกตของสมาชิกในที่ประชุม

นายสุรินทร์ จิรวินิชย์

การปฏิรูประบบการให้ความรู้พื้นฐานทางการเงินแก่ประชาชน ควรมุ่งเน้นการให้ความรู้ในการหารายได้ การเก็บออม และการใช้จ่ายอย่างประหยัด ภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยเฉพาะการให้ความรู้แก่เด็ก และเยาวชน รวมทั้งพระสงฆ์ ดังนั้น คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรคำนึงถึงเรื่องดังกล่าว เพื่อให้ประชาชนทุกคนสามารถบริหารจัดการการเงินของตนเองได้อย่างถูกต้อง ซึ่งจะทำให้การปฏิรูปเป็นไปอย่างครบถ้วนในทุกมิติและสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของการปฏิรูปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นายครุจิต นาครทรรพ

๑. เนื่องจากในปัจจุบันมีการก่อคดีอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการฉ้อโกงประชาชน เกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก ก่อให้เกิดความเดือดร้อนและความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน ดังนั้น การปฏิรูประบบการให้ความรู้พื้นฐานทางการเงินแก่ประชาชน จึงจำเป็นต้องให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะกฎหมายการเงิน กฎหมายอาญา ประกอบกันไปด้วย ซึ่งจะทำให้ประชาชนรับความรู้อย่างครบถ้วนในทุกมิติ และสามารถป้องกันการเกิดคดีอาชญากรรมทางเศรษฐกิจได้อย่างเป็นรูปธรรม

๒. การกำหนดให้มีคณะกรรมการเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ว่าด้วยการให้ความรู้และส่งเสริมวินัยทางการเงินแก่ประชาชน อาจไม่สามารถทำให้การปฏิรูปเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการปฏิรูประบบการให้ความรู้พื้นฐานทางการเงินแก่ประชาชนเป็นเรื่องใหญ่และมีความสำคัญ จำเป็นต้องอาศัยบุคลากรและเจ้าหน้าที่เป็นจำนวนมาก ดังนั้น จึงควรจัดตั้งหน่วยงานใหม่ที่มีอำนาจหน้าที่ในการให้ความรู้พื้นฐานทางการเงินแก่ประชาชนโดยเฉพาะ ซึ่งจะทำให้การดำเนินงานปฏิรูปเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

พลตำรวจเอก ชิตชัย วรรณสถิตย์

การปฏิรูประบบการให้ความรู้พื้นฐานทางการเงินแก่ประชาชน เป็นเรื่องที่มีความสำคัญเนื่องจากจะเป็นการสร้างองค์ความรู้ทางการเงินให้แก่ประชาชนและป้องกันไม่ให้ประชาชนถูกมิฉ้อโกงทรัพย์สินในรูปแบบต่างๆ ดังนั้น คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ จึงควรเร่งผลักดันให้มีการดำเนินการปฏิรูปอย่างเป็นรูปธรรมโดยเร็ว ซึ่งจะเป็นการป้องกันมิให้เกิดคดีอาชญากรรมและเป็นปัจจัยในการสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจของประเทศให้มีความเข้มแข็งและสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจได้อย่างยั่งยืนต่อไป

พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช

๑. ควรกำหนดช่องทางในการเข้าถึงข้อมูลความรู้ทางการเงินแก่ประชาชนในหลายรูปแบบ เช่น การให้ความรู้ทางระบบอินเทอร์เน็ต การให้ความรู้ผ่านแอปพลิเคชันที่เข้าถึงประชาชนได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว เช่น ไลน์ (LINE) เฟซบุ๊ก (Facebook) เป็นต้น เพื่อให้ประชาชนได้รับความรู้อย่างทั่วถึง และสามารถศึกษาข้อมูลและความรู้ได้ตลอดเวลาและทุกสถานที่ ซึ่งจะช่วยให้การปฏิรูประบบการให้ความรู้พื้นฐานทางการเงินแก่ประชาชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒. คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ ควรกำหนดกรอบเวลาการดำเนินงานของการปฏิรูประบบการให้ความรู้พื้นฐานทางการเงินแก่ประชาชนให้มีความชัดเจน เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและจริงจังตามกรอบเวลาที่กำหนดไว้ ซึ่งจะช่วยให้การปฏิรูปเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากการปฏิรูปอย่างแท้จริง

พลตำรวจโท อำนวน นิมมะโน

๑. รายงานของคณะกรรมการเกี่ยวกับเรื่องการปฏิรูประบบการให้ความรู้พื้นฐานทางการเงินแก่ประชาชนนั้น มีเนื้อหาสาระสำคัญที่เป็นเชิงวิชาการค่อนข้างมาก หากนำไปเผยแพร่ให้แก่ประชาชนอาจทำให้ประชาชนไม่สามารถเข้าใจเนื้อหาในเรื่องของพื้นฐานทางการเงินได้ ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรมีการปรับปรุงเนื้อหาให้มีความเหมาะสม สามารถอ่าน หรือทำความเข้าใจได้ง่าย แล้วจึงนำไปเผยแพร่ให้ความรู้แก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้มีความรู้พื้นฐานทางการเงินและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

๒. ควรมีการนำตัวอย่างกรณีศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการเอาตัวรอด การหลอกลวง หรือการกระทำความผิดทางการเงินต่าง ๆ เช่น คดีแชร์ลูกโซ่ เป็นต้น มาบรรจุเพิ่มเติมไว้ในรายงานฉบับนี้ด้วย เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบถึงปัญหาการหลอกลวงหรืออาชญากรรมในทางเศรษฐกิจ และสามารถป้องกันตนเองไม่ให้ตกเป็นเหยื่อของมิฉาชีพได้ต่อไป

๓. ควรมีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาบรรจุเพิ่มเติมไว้ในรายงานฉบับนี้ด้วย เพื่อให้ประชาชนรู้จักนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ให้เกิดประโยชน์กับตนเองและครอบครัวต่อไป

นายวันชัย สอนศิริ

๑. รายงานของคณะกรรมการควรมีการเพิ่มเติมเนื้อหาในเรื่องของความรู้ทางด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเงิน รวมทั้งแนวทางการวางแผนการใช้จ่ายเงิน การออมทรัพย์ และการบริหารจัดการหนี้สินไว้ในรายงานฉบับนี้ด้วย เพื่อให้ประชาชนได้มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง เกี่ยวกับการบริหารจัดการรายได้และหนี้สินของตน ตลอดจนข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับทางการเงินที่สำคัญ

๒. ข้อเสนอของคณะกรรมการที่มีการเสนอให้ภาครัฐดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ว่าด้วยการให้ความรู้และส่งเสริมวินัยทางการเงินแก่ประชาชน มาทำหน้าที่ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และกำหนดแนวทางหรือมาตรการ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามนโยบายและแผน

การให้ความรู้ทางการเงินและสร้างเสริมวินัยทางการเงินอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพนั้น มีข้อน่าสังเกตว่า องค์ประกอบของกรรมการส่วนใหญ่มาจากผู้แทนหน่วยงานภาครัฐเป็นหลัก ซึ่งตามปกติหน่วยงานภาครัฐเอง ก็มีภารกิจหน้าที่ประจำที่ค่อนข้างมากอยู่แล้ว อาจจะทำให้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ดังกล่าว ไม่ประสบผลสำเร็จ เท่าที่ควรได้ ดังนั้น จึงควรมีการกำหนดให้หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งมีหน้าที่หลักในเรื่องนี้โดยเฉพาะ ตลอดจนปรับเปลี่ยนองค์ประกอบของคณะกรรมการใหม่ โดยสรรหาบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในด้านเศรษฐกิจมาทำหน้าที่แทน เพื่อให้การปฏิรูประบบการให้ความรู้พื้นฐานทางการเงิน แก่ประชาชนเกิดขึ้นได้อย่างแท้จริง

พลตำรวจเอก เรืองศักดิ์ จริตเอก

๑. คณะกรรมการควรให้ความสำคัญในเรื่องของการนำความรู้ไปสู่ความเข้าใจในภาคปฏิบัติ เพราะถึงแม้ประชาชนจะมีความรู้พื้นฐานทางการเงินมากเพียงใดก็ตาม หากไม่นำไปปฏิบัติแล้วก็ไม่สามารถทำให้เกิดผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมได้

๒. ภาครัฐควรส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักการใช้จ่ายเงินอย่างคุ้มค่า สามารถพิจารณาและคิดวิเคราะห์ ได้อย่างเป็นระบบว่าจะต้องใช้จ่ายเงินอย่างไรให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๓. ภาครัฐควรส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักบริหารจัดการเงินและหนี้ทรัพย์สินของตน เพื่อให้เกิดความสมดุลในด้านรายรับและรายจ่าย

๔. ภาครัฐควรส่งเสริมให้ประชาชนเห็นคุณค่าของการออม โดยจะต้องรณรงค์ให้ประชาชน ดำเนินการจัดสรรแบ่งเงินออมในทุก ๆ ครั้ง ที่มีรายได้ เพื่อให้ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต

๕. ควรมีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับการบริหารจัดการทางการเงิน เพื่อให้ประชาชนรู้จักพอใจในสิ่งที่ตนเองมีอยู่และดำรงตนอยู่ในความไม่ประมาท

นายเสรี สุวรรณภานนท์

๑. ภาครัฐควรวางแนวทางหรือมาตรการในการช่วยเหลือประชาชนที่มีรายได้น้อย โดยอาจจะ จัดโครงการที่สามารถทำให้ประชาชนที่มีรายได้น้อยสามารถรับประทานอาหารได้ฟรี รวมทั้งสร้างงาน สร้างอาชีพให้แก่ประชาชน และให้ประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนต่าง ๆ ได้โดยง่าย

๒. ภาครัฐควรวางแนวทางหรือมาตรการในการส่งเสริมหรือสนับสนุนให้ประชาชนมีอาชีพ มีรายได้ หรือจัดทำโครงการที่สามารถสร้างงานให้กับประชาชน เพื่อให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เช่น อาจจัดทำ โครงการตลาดนัดในทุกภูมิภาคหรือทุกท้องถิ่น เป็นต้น

๓. ภาครัฐควรส่งเสริมหรือสนับสนุนให้ภาคเอกชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจ้างผู้สูงอายุทำงาน หรืออนุญาตให้ผู้สูงอายุใช้ประโยชน์ในสถานที่ของภาคเอกชนเพื่อประกอบอาชีพ เช่น การให้ผู้สูงอายุสามารถ เข้ามาขายสินค้าในตลาดของเอกชนได้โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย เป็นต้น

๔. ภาครัฐควรวางแนวทางหรือมาตรการในการส่งเสริมหรือสนับสนุนให้ข้าราชการและครอบครัวมีรายได้เพิ่มหรือมีอาชีพเสริม เพื่อให้ข้าราชการและครอบครัวมีรายได้ที่เพียงพอต่อการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน

๕. ภาครัฐควรวางแนวทางหรือมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรในการขนส่งสินค้าทางการเกษตร เช่น การขนส่งสินค้าทางการเกษตรโดยรถไฟ เป็นต้น เพื่อให้เกษตรกรมีต้นทุนในการผลิตสินค้าที่ต่ำลง โดยคิดอัตราค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายในการขนส่งสินค้าที่ไม่แพง

นายนิกร จำนง

๑. ประชาชนทุกระดับการศึกษาส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจด้านการเงิน เช่น ผู้เช่าซื้อรถยนต์ไม่สามารถคำนวณค่างวดหรือไม่ทราบวิธีการนับเวลาชำระค่างวด ทำให้เกิดค่าใช้จ่ายขึ้นเพราะขาดความรู้ในเรื่องดังกล่าว เป็นต้น ดังนั้น ควรกำหนดหลักสูตรการใช้คณิตศาสตร์เพื่อประยุกต์ใช้ด้านการเงิน เพื่อให้ประชาชนมีพื้นฐานและสามารถจัดการการเงินของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. รายงานของคณะกรรมการมีข้อเสนอแนะให้จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ว่าด้วยการให้ความรู้และส่งเสริมวินัยด้านการเงินแก่ประชาชน แต่เนื้อหาในรายงานไม่ได้กล่าวถึงกฎหมายที่ให้อำนาจในการตั้งคณะกรรมการ ดังนั้น เพื่อให้ข้อเสนอแนะจัดตั้งคณะกรรมการมีความชัดเจน ถูกต้องตามกฎหมายและดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว คณะกรรมการควรเพิ่มเติมรายละเอียดเกี่ยวกับกฎหมายในการจัดตั้งและอำนาจหน้าที่ รวมทั้งกรอบและแนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการดังกล่าว

๓. เกษตรกรมักไม่มีการบันทึกรายรับ - รายจ่ายในครัวเรือนและการผลิต รวมทั้งไม่นำค่าแรงงานมาเป็นต้นทุนการผลิต ทำให้ไม่สามารถคำนวณรายรับและรายจ่ายที่แท้จริงได้ ดังนั้น ภาครัฐควรให้ความรู้พื้นฐานด้านการเงิน รวมทั้งส่งเสริมให้เกษตรกรทำบัญชีครัวเรือนและบัญชีต้นทุนการผลิต เพื่อให้ทราบถึงรายได้ของครัวเรือน ต้นทุนการประกอบอาชีพที่แท้จริง และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ด้วย

๔. ธนาคารของรัฐควรกำหนดให้เกษตรกรที่จะขอกู้เงินต้องนำบัญชีรายรับ - รายจ่ายของครัวเรือนและบัญชีต้นทุนการผลิตมาแสดงประกอบคำขอกู้เงินด้วย เพื่อให้ระบุและทราบการใช้จ่ายเงินกู้ให้เกิดความชัดเจนและตรงตามวัตถุประสงค์ รวมทั้งภาครัฐควรส่งเสริมความรู้ทางธุรกิจให้กับเกษตรกรด้วย

นางพรพันธุ์ บุณยรัตพันธุ์

๑. เนื่องจากรายงานของคณะกรรมการมีข้อเสนอแนะที่มีขอบเขตเนื้อหาและสาระสำคัญเกี่ยวกับการให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ สามารถวิเคราะห์และตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงอาจไม่สอดคล้องกับชื่อเรื่อง การปฏิรูประบบการให้ความรู้พื้นฐานด้านการเงินแก่ประชาชน ซึ่งมีความหมายเพียงการให้ความรู้ด้านการเงินในระดับพื้นฐานเท่านั้น

๒. สถาบันการเงินโดยเฉพาะธนาคารควรกำหนดนโยบายและดำเนินการให้ความรู้พื้นฐานด้านการเงินแก่ประชาชนในทุกโอกาส เพื่อให้ประชาชนสามารถนำความรู้ด้านการเงินไปปรับใช้ในวิถีชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. ควรกำหนดหลักสูตรทักษะชีวิตให้แก่เด็กและเยาวชน เช่น การให้นักเรียนออมเงินและจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย เป็นต้น เพื่อให้มีความรู้พื้นฐานด้านการเงินและเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ก็สามารถจัดการการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔. เนื่องจากความรู้พื้นฐานด้านการเงินมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จึงควรกำหนดหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักที่มีภารกิจดังกล่าวให้มีความชัดเจนและมีจำนวนหน่วยงานเพียงพอ รวมทั้งดำเนินการให้ความรู้พื้นฐานด้านการเงินแก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง

๕. การศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับประชาชนทุกคน รัฐจึงควรเร่งดำเนินการให้ประชาชนในทุกช่วงวัยสามารถเข้าถึงการศึกษาในทุกรูปแบบ เพื่อให้ประชาชนสามารถพัฒนาตนเองให้มีความรู้ในทุกด้าน โดยเฉพาะความรู้ด้านการเงินในการดำเนินชีวิตได้

นายชูชาติ อินสว่าง

ปัจจุบันพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ และพระราชบัญญัติการให้สิทธิแก่ผู้สมัครเป็นสมาชิกของกองทุนการออมแห่งชาติบางกรณีและการโอนเงินจากกองทุนประกันสังคมในกรณีชราภาพไปยังกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีผลบังคับใช้แล้วระยะเวลาหนึ่ง แต่พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจและมีผู้สมัครเป็นสมาชิกกองทุนจำนวนน้อย เพราะมีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลไม่ทั่วถึง ดังนั้น คณะกรรมการเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ว่าด้วยการให้ความรู้และส่งเสริมวินัยด้านการเงินแก่ประชาชนควรกำหนดนโยบายให้เกิดการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ กำหนดหน่วยงานผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน รวมทั้งติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามการให้ความรู้พื้นฐานด้านการเงินแก่ประชาชนและการออมของประชาชน

นางมิ่งขวัญ วิชยารังสฤษดิ์

๑. เนื่องจากรายงานของคณะกรรมการ เรื่อง การปฏิรูประบบการให้ความรู้พื้นฐานทางการเงินแก่ประชาชน มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องเศรษฐกิจซึ่งค่อนข้างซับซ้อนและอาจเข้าใจได้ยาก ดังนั้น ควรนำเสนอข้อมูลในลักษณะการเปรียบเทียบซึ่งจะทำให้เกิดความเข้าใจได้ง่าย เช่น การเปรียบเทียบสถานการณ์หนี้ครัวเรือนของประเทศไทยกับประเทศอื่น ๆ หรือการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานหนี้ครัวเรือนที่เหมาะสม เพื่อให้ประชาชนเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เป็นต้น

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อรายงานของคณะกรรมการ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑) ควรจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานทางการเงินแก่ประชาชน โดยมีการจัดทำข้อมูลที่เข้าใจง่ายและจัดหมวดหมู่ของข้อมูลตามกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งเจ้าหน้าที่และประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลดังกล่าวได้ง่าย เช่น การจัดทำคู่มือในการทำบัญชีรายรับ - รายจ่ายครัวเรือนสำหรับประชาชน เป็นต้น นอกจากนี้ควรจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการเพิ่มรายได้หรือชี้แนะการลงทุนให้กับประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ด้วย

๒) ควรกำหนดข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและจัดลำดับความสำคัญของกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยงที่จะไม่มีเงินออม เพื่อให้สามารถดำเนินการให้ความรู้พื้นฐานทางการเงินแก่ประชาชน กลุ่มเป้าหมายได้ทันที ซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนได้รับความรู้ที่เหมาะสม

๓) สถาบันการเงินควรเพิ่มช่องทางการออมให้หลากหลาย ซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนเกิดความสะดวกและเกิดพฤติกรรมการออมเพิ่มมากขึ้น

ศาสตราจารย์อึศรา ศานติศาสตร์

๑. ความรู้พื้นฐานทางการเงินประกอบด้วยมิติด้านการออม การลงทุน การใช้จ่ายเงินอย่างเหมาะสม และการบริจาค แต่รายงานของคณะกรรมการให้ความสำคัญเฉพาะมิติด้านการออม ดังนั้น ควรเพิ่มเติม ข้อมูลมิติการลงทุน การใช้จ่ายเงินอย่างเหมาะสม และการบริจาค เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ทางการเงินรอบด้าน และสามารถจัดการการเงินในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ควรปรับปรุงตัวชี้วัดการเจริญเติบโตด้านเศรษฐกิจของประเทศให้สอดคล้องกับนโยบายสำคัญ ในการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจโดยเฉพาะมาตรการกระตุ้นการบริโภคของภาคครัวเรือน เพื่อให้ผลการประเมิน สภาพเศรษฐกิจมีความถูกต้องและเหมาะสม รวมทั้งมีการประเมินผลด้วยตัวชี้วัดอย่างเข้มงวด

นายวิทยา แก้วภราดัย

๑. ควรกำหนดมาตรการและปรับระบบธนาคารให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของประชาชน เพื่อให้ประชาชนมีกำลังจ่ายดอกเบี้ยได้มากขึ้น นอกจากนี้ ควรจัดตั้งหน่วยงานกลางที่มีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบ โดยตรงเกี่ยวกับการส่งเสริมการให้ความรู้ทางการเงินและการคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน เพื่อนำไปสู่ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางการเงินของประชาชนที่มีประสิทธิภาพได้อย่างถาวรและการเติบโตทางเศรษฐกิจ ที่มีเสถียรภาพต่อไป

๒. ควรจัดทำยุทธศาสตร์ในการให้ความรู้และการส่งเสริมวินัยทางการเงินให้แก่ประชาชน โดยกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจน เพื่อให้ทุกหน่วยงานมีการบูรณาการร่วมกัน เช่น การวางแผนและเก็บออม สำหรับอนาคต การบริหารจัดการเงินและหนี้สินอย่างชาญฉลาดและมีความเข้าใจภัยทางการเงินและความเสี่ยง ด้านการเงิน เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตาม องค์ความรู้พื้นฐานและวินัยทางการเงินถือเป็นรากฐานสำคัญที่จะช่วย เพิ่มโอกาสและลดความเสี่ยงต่อความล้มเหลวทางเศรษฐกิจ ซึ่งจะเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืนต่อไป

นายกิตติ กิตติโชควัฒนา

๑. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความรู้ทางการเงินแก่ประชาชนควบคู่กับความรู้ทางธุรกิจ และความรู้ทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเงิน รวมทั้งแนวทางการวางแผนการใช้จ่ายเงิน การออมทรัพย์ และการบริหารจัดการหนี้สิน โดยนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับการขับเคลื่อน การปฏิรูประบบการให้ความรู้พื้นฐานทางการเงินแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ควรเสริมสร้างวินัยและให้ความรู้ทางการเงินแก่ประชาชนและองค์กรทางการเงิน โดยเน้นการบูรณาการความร่วมมือในการขับเคลื่อนการปฏิรูปเพื่อให้เกิดความรู้พื้นฐานทางการเงินให้แก่ประชาชนและผู้ประกอบการได้เข้าใจในเรื่องการใช้จ่ายส่วนบุคคลและการเข้าถึงบริการทางการเงินที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งรณรงค์และส่งเสริมให้เกิดการออมในระยะยาวเพื่อให้ความพร้อมด้านการเงินเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

๓. ภาครัฐควรให้ความสำคัญกับกลุ่มครัวเรือนที่มีปัญหาและมีความเปราะบางต่อปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ เช่น กลุ่มครัวเรือนยากจนและกลุ่มเกษตรกร เป็นต้น เนื่องจากหนี้สินส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นมาจากการใช้จ่ายเกี่ยวกับการซื้อที่อยู่อาศัยและการใช้จ่ายในครัวเรือนหากปล่อยให้เรื้อรังอาจจะส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจในระยะยาว ซึ่งการแก้ไขปัญหาไม่อาจทำได้เพียงแค่การพักชำระหรือชะลอการจ่ายหนี้สินเท่านั้น แต่ต้องสร้างความเข้มแข็งให้กับครัวเรือนด้วยทัศนคติและภูมิคุ้มกันด้านการเงินอย่างรอบคอบ โดยการอบรมให้ความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการด้านการเงิน การออม และหนี้สินตลอดจนให้ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพเสริมที่ก่อให้เกิดรายได้ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาหนี้สินในอนาคต

ระเบียบวาระที่ ๓.๒ รายงานของคณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม การศาสนา คุณธรรม และจริยธรรม เรื่อง การจัดทำเกณฑ์มาตรฐานคุณธรรมแห่งชาติ พร้อมด้วยร่างพระราชกฤษฎีกา จัดตั้งศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ข้อสังเกตของสมาชิกในที่ประชุม

นายศุภจิต นาคทรพรพ

การจัดทำเกณฑ์มาตรฐานคุณธรรมแห่งชาติ โดยเทียบเคียงกับเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award: TQA) และการสนับสนุนการขับเคลื่อนเกณฑ์มาตรฐานที่มีประสิทธิภาพจากภายในองค์กร เพื่อผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศ รวมทั้งการแก้ไขพระราชกฤษฎีกา จัดตั้งศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๗ (๕) ที่กำหนดให้ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) สามารถตรวจประเมิน เพื่อให้การรับรองตามเกณฑ์มาตรฐานคุณธรรมแห่งชาติได้ นั้น อาจมีการดำเนินงานที่ซ้ำซ้อนกับภารกิจในการกำหนดมาตรฐานกลางหรือการกำหนดมาตรฐานคุณภาพของหน่วยงานภาครัฐ เช่น สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ซึ่งได้จัดตั้งศูนย์ส่งเสริมจริยธรรม เพื่อเป็นศูนย์กลางเกี่ยวกับนโยบายทางด้านการส่งเสริมจริยธรรมในระบบราชการ รวมทั้งประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของข้าราชการพลเรือนสามัญ รวมไปถึงรายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษานอก เป็นต้น จึงควรมีการพิจารณารายละเอียดของรายงานให้มีความสอดคล้องกับการกำหนดอำนาจหน้าที่ของศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ในการส่งเสริมคุณธรรมที่สามารถเทียบเคียงได้กับสากล และให้มีการสร้างเกณฑ์มาตรฐานที่สามารถเทียบเคียงได้กับเกณฑ์มาตรฐานในระดับสากล และให้มีระบบการตรวจประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานขององค์กรคุณธรรม โดยคณะกรรมการผู้ตรวจประเมินที่ทรงคุณวุฒิของประเทศที่ได้รับการยอมรับ รวมทั้งบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดอำนาจของศูนย์คุณธรรม เช่น สำนักงานคณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เป็นต้น เพื่อสร้างประโยชน์ให้เกิดขึ้นกับประชาชน และสร้างความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐอย่างแท้จริง

พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช

การจัดทำเกณฑ์มาตรฐานคุณธรรมแห่งชาติ เพื่อส่งเสริม สนับสนุน ให้คำปรึกษา แนะนำแก่ ภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน ในการนำเกณฑ์มาตรฐานคุณธรรมแห่งชาติ ไปสู่การปฏิบัติ และการตรวจประเมิน เพื่อให้การรับรองตามเกณฑ์มาตรฐานคุณธรรมแห่งชาติ นั้น อาจไม่สอดคล้องกับสาระสำคัญของเนื้อหาพระราชบัญญัติแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ซึ่งไม่ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมมีผลใช้บังคับแก่ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่รัฐ โดยจะส่งผลให้การดำเนินงานของศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ไม่สามารถปฏิบัติภารกิจได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ดังนั้น เพื่อให้การแก้ไขปัญหาและสร้างมาตรฐานทางคุณธรรมให้กับบุคคลและองค์กรต่าง ๆ ที่จัดตั้งขึ้นมาตามกฎหมายมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลแล้ว

จึงควรพิจารณาเนื้อหาารายงานของคณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม การศาสนา คุณธรรม และจริยธรรม สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เรื่อง “การจัดทำเกณฑ์มาตรฐาน คุณธรรมแห่งชาติ” พร้อมด้วยร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ควบคู่ไปกับสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดิน มีอำนาจหน้าที่เสนอแนะหรือให้คำแนะนำในการจัดทำประมวลจริยธรรมอันมีผลบังคับใช้กับผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ และรายงานการกระทำที่ฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมด้วยความเป็นธรรม รวมทั้งสามารถไต่สวนและเปิดเผยต่อสาธารณชนได้ ให้มีความครอบคลุมและสอดคล้องกันมากขึ้น อันจะทำให้ การจัดทำมาตรฐานคุณธรรมแห่งชาติในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมสามารถเชื่อมโยงกับมาตรฐาน ของสากลที่ทั่วโลกยอมรับได้ต่อไป

นายนิกร จำนง

๑. ควรมีการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กรใหม่ให้กับข้าราชการในทุกหน่วยงาน เป็นผู้ที่รับใช้ประชาชนหรือให้บริการประชาชนแทนการให้ข้าราชการเป็นผู้ที่ถืออำนาจเหนือกว่าประชาชน เช่น การให้คำแนะนำหรือการให้ความรู้กับประชาชนที่เข้ามาใช้บริการของทางภาครัฐเกี่ยวกับขั้นตอน และวิธีปฏิบัติที่ถูกต้อง

๒. ควรกำหนดรายละเอียดการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานคุณธรรมแห่งชาติให้มีความครอบคลุม และสอดคล้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการในทุกหน่วยงาน เช่น การสร้างมาตรฐานคุณธรรมในการแต่งตั้ง โยกย้ายตำแหน่งและการเลื่อนตำแหน่งภายในองค์กร เป็นต้น เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ ให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และสามารถกำกับ ดูแล และควบคุมให้ข้าราชการปฏิบัติตาม มาตรฐานคุณธรรมได้อย่างเคร่งครัด รวมทั้งกำหนดความรับผิดชอบในการกระทำของข้าราชการที่ก่อให้เกิด ผลเสียหายในการให้บริการประชาชน

นางถวิลวดี บุรีกุล

๑. ควรสร้างให้ประชาชนไทยมีความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนัก และมีจิตสำนึกต่อการรับเอาวัฒนธรรม และค่านิยมด้านความซื่อตรงมาเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตประจำวัน รวมทั้งมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความซื่อตรง ต่อครอบครัว ชุมชน และสังคมไทยอย่างเข้มแข็ง ซึ่งจะก่อให้เกิดการขับเคลื่อนตนเองและองค์กรไปสู่สังคม ที่มีคุณธรรม

๒. การจัดให้มีมาตรฐานในการส่งเสริมคุณธรรมที่เชื่อมโยงกับมาตรฐานสากล โดยการนำเกณฑ์ รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award : TQA) มาปรับให้เข้ากับบริบทของการจัดทำเกณฑ์มาตรฐาน คุณธรรมแห่งชาติ ยังไม่มีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการส่งเสริมคุณธรรมของประเทศไทย เนื่องจากเกณฑ์ รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award : TQA) เป็นเกณฑ์ที่เน้นความสำคัญของกระบวนการและผลผลิต ในการปฏิบัติงานขององค์กรมากกว่าการส่งเสริมคุณธรรม ดังนั้น ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ซึ่งเป็นองค์กรหลัก ที่ทำหน้าที่ในการบริหารจัดการและพัฒนาองค์ความรู้ด้านการพัฒนาคุณธรรม จึงควรมุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณธรรม ให้เกิดขึ้นแก่บุคคลและองค์กร โดยดำเนินการควบคู่กับการขับเคลื่อนแผนพัฒนาความซื่อตรงแห่งชาติที่ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ได้จัดทำร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งควรมีการนำแผนพัฒนาความซื่อตรงแห่งชาติ

จากประเทศที่ประสบความสำเร็จมาประยุกต์ใช้ เช่น ประเทศมาเลเซีย ซึ่งมีการจัดตั้งสถาบันพัฒนาความซื่อตรงแห่งมาเลเซีย (The Integrity Institute of Malaysia : IIM) เพื่อทำหน้าที่เป็นหน่วยงานส่งเสริมและประสานงานในการบริหารแผนพัฒนาความซื่อตรงแห่งชาติ เป็นต้น

นางพรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์

๑. เนื่องจากพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๔ ไม่ได้กำหนดวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ให้มีความชัดเจนและครอบคลุมการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานคุณธรรมแห่งชาติ ดังนั้น ในร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) (ฉบับที่ ..) พ.ศ. จึงควรมีการเพิ่มเติมวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ให้มีความชัดเจนและครอบคลุมการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานคุณธรรมแห่งชาติมากยิ่งขึ้น

๒. ควรจัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) เพื่อเป็นการติดตามความก้าวหน้าและตรวจสอบการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนในสังคมเกิดความเชื่อมั่นและศรัทธาในองค์กร รวมทั้งจะต้องมีการนำผลการประเมินที่ได้รับมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาและปรับปรุงระบบการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ เพื่อไม่ให้สูญเสียงบประมาณในการดำเนินงานโดยเปล่าประโยชน์

นายธานินทร์ ณะอม

เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award : TQA) เป็นเกณฑ์ที่มีพื้นฐานทางด้านเทคนิคและกระบวนการตัดสินรางวัลมาจากเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา (The Malcolm Baldrige National Quality Award : MBNQA) และได้ถูกนำมาประยุกต์ใช้อย่างแพร่หลายในองค์กรภาครัฐ เช่น เกณฑ์รางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Public Sector Management Quality Award : PMQA) ซึ่งประกอบด้วยตัวชี้วัดที่แตกต่างกัน ดังนั้น การจัดทำเกณฑ์มาตรฐานคุณธรรมแห่งชาติ โดยให้ความสำคัญกับการเทียบเคียงเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award : TQA) จะต้องมีการทบทวนตัวชี้วัดต่าง ๆ เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมคุณธรรมแก่บุคคลและองค์กรได้มากที่สุด

พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม

๑. ควรนำเกณฑ์มาตรฐานคุณธรรมแห่งชาติที่คณะกรรมการฯ ได้จัดทำมาเป็นพื้นฐานในการจัดทำกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐ ให้เป็นไปตามระบบคุณธรรม เพื่อให้มีความสอดคล้องกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (ฉบับลงประชามติ) มาตรา ๗๖ ซึ่งกำหนดให้รัฐพึงดำเนินการให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐ ให้เป็นไปตามระบบคุณธรรม รวมทั้งจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ

๒. การตรวจติดตาม ประเมิน และรับรององค์กรที่มีการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานคุณธรรมแห่งชาติ โดยจัดให้มีคณะกรรมการผู้ตรวจประเมินที่ทรงคุณวุฒิของประเทศ อาจก่อให้เกิดปัญหาในการวิพากษ์วิจารณ์จากสังคมในหลาย ๆ ด้าน เช่น มาตรฐานการประเมิน และการกำหนดคุณลักษณะของผู้ตรวจประเมิน เป็นต้น

นางเบญจวรรณ สร้างนิทร

ควรกำหนดให้คณะกรรมการผู้ตรวจประเมินที่ทรงคุณวุฒิของประเทศมีอำนาจหน้าที่อนุมัติผลการตรวจประเมิน และการรับรองมาตรฐานองค์กรคุณธรรม เพื่อเป็นการกระจายอำนาจในการควบคุมดูแล และไม่ก่อให้เกิดความซ้ำซ้อนในอำนาจหน้าที่ เนื่องจากคณะกรรมการบริหารศูนย์คุณธรรมมีอำนาจหน้าที่ครอบคลุมในการควบคุมดูแลศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ให้ดำเนินกิจการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในภาพรวมอยู่แล้ว

กลุ่มงานคณะกรรมการการป้องกันและบรรเทา
ผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย
สำนักกรรมการ ๓